

Viktor je na střeše, aby z ní skočil dolů. Ztěžka zvedne nohu a postaví ji na římsu. Zapře se o koleno a vyhoupne se tam celý. Teď je vrcholem stavby, prodloužil ji o 179 centimetrů. Stojí a pod ním se rozkládá Brusel. Falešné srdce Evropy. Metropole rovinatého hybridního státu, kde si jedna půlka s druhou nerozumí, a uprostřed toho všeho je evropská čtvrť – tam jsou doma všichni a nikdo.

Je to už přes třicet let, co Viktor v Bruselu žil. Nikdy se nenaučil francouzsky, nizozemsky už vůbec ne. Mluvil jen průměrně anglicky, ale stačilo to, aby chvíli fungoval jako jeden z místních eurokratů. Nebyla to žádná jeho dlouhodobá kariérní volba. Přišel sem víceméně náhodou a stejným způsobem pak odcházel. Město si neoblíbil, ale ani k němu necítil nenávist. Netrpěl v něm jako Baudelaire, který se o všem belgickém vyjadřoval s odporem. Neužíval si ho jako američtí turisté, již v hranolkách, vaflích a pivu našli úplnost. Pracoval, jedl hodně smažených kuřat a chodil se procházet do Parc du Cinquantenaire.

V Bruselu se vždy cítil osamělý. Potkával lidi ze všech koutů světa, ale nestačilo to. Jeho francouzská kolegyně říkala, že v Belgii je nebe nízko a ne každý to snáší. Viktor měl

předplatné do kina, ale přestal tam chodit. Přesně dvakrát se odhodlal na čtvrtěční Place du Luxembourg, kam se vyráželi seznamovat expati. Poprvé nastydl a jedenáct dní se zbavoval rýmy. Podruhé ho asistent kyperského poslance protáhl do exkluzivních prostor, kam mohli jen zvaní. Stísněné místnosti v prvním patře měly výhled na náměstí a Viktor tady potkal Ilarii. Drobnou Italku se sklony k feminismu a zálibou v cirkulární ekonomice. Chvilí si psali, párkrát šli na rande. Pak Viktor po tři měsíce Ilarii jednou týdně navštěvoval u ní doma, zpravidla v pátek či v sobotu. Bydlela na dlouhé ulici asi kilometr od evropské čtvrti, přicházel večer. Uvařila mu, vyspali se spolu, někdy i snídali. Odcházel, když ona mířila do posilovny. Věděl, že Ilaria má v Miláně snoubence, ale ona tvrdila, že je to s ním nejisté. Naznačovala, že je rozchod na spadnutí. „On and off,“ popisovala to. Jako spousta žen, které vstoupily do jeho života, Viktorovi lhala.

Jednoho dne viděl Viktor Ilarii naposledy. Sešel tehdy po rozvrzaných úzkých schodech ze třetího patra do průchodu a zapálil si na dvorku. Dvojice Pákistánců – oba pracovali v automobilovém průmyslu – ho stáhla o cigarety. Pak už spal o víkendu vždycky jenom doma, v bytovém bloku postaveném koncem 20. století pro zaměstnance jakéhosi nadnárodního korporátu. Byly tu dva výtahy, občas jezdil se starou černoškou. Nakupoval v supermarketu v pasáži, odpadky vozil do suterénu. Až do posledního dne, kdy odjížděl na letiště, ignoroval cestou k metru bezdomovce usazeného před křižovatkou.

Teď stojí na podobném domě, ze kterého tenkrát odjížděl, pod ním dětská hřiště, bytovky, kontejnery, záhony. A na-

proti, snad přesně v jeho výšce, bazilika Koekelberg, větší než svatovítská katedrála. Obklopuje ji oranžové nebe teplého jarního podvečera. Viktor si zkouší vybavit, jestli to znamená, že bude další den pršet. Jenže proč by ho to mělo zajímat... Vyšlápne do vzduchu před sebou a pak už jenom neohrabaně letí dolů jako sestřelený pták, jako Ikaros, jako těžký plivanec.

Dopadne na zem.



II

Pocítí slabou bolest, ale je zklamaný. Simulace se vypnula a program osvobodil Viktorovy sítnice od virtuálního obrazu. Je venku z Verza, na gauči v kuchyni i obývacím pokoji, v té +kk části bytu, kde dnes tráví většinu života. Buší mu srdce, přesto od nových transmitterů čekal víc. Ostatně je v některých zemích zakázali, protože hráči měli modřiny od hraní virtuálního hokeje. Asi se jim dařilo opakovaně narážet do téhož místa, jinak si to Viktor nedovede vysvětlit.

Sundá si nejprve čidla z nohou, pak z rukou. Podrbe se na zátylku, kde ho pod kůží ještě trochu brní páteřní čip. Možná s tím bude muset někam jít; o čipech na spáncích a o tom v dlani vůbec neví, a tak to má správně být.

Za oknem se Liberec teprve probouzí do nového dne. Viktor by i rád spal déle, ovšem nejde to. Co šel před pár měsíci do předčasného důchodu, budí se čím dál dříve. Většinou vstupuje do virtuální reality už před svítáním.

„Odtemnit,“ nařídí ochraptěle, ještě nerozmluvený po noci. Skleněnou tabulkou projede impuls, jímž se deaktivuje

zatemnění. Viktor přimhouří oči, do nichž se náhle opře netlumené sluneční světlo. Je květen, ale poslední desítky let už je jaro spíše vzácností. Střídají se jen extrémy. Teplo, zima, sucho, lijáky... Dneska to bude teplo a sucho, tuší Viktor.

„Zprávy, začít počasím, fokus na domácí, bez detailů,“ řekne, aniž by se obrátil od okna. Na zdi za ním se rozeběhne obraz.

„Hezký den, Viktor,“ ozve se mužský hlas. „V celém libereckém kraji se dnes čekají teploty od osmadvaceti do třiceti stupňů, bez srážek, mírný jihozápadní vítr. Praha dnes projedná zápůjčku Slovanské epopeje do Kyjeva.“

„Vyměnit moderátora,“ otočí se Viktor od okna. Elegán ve středním věku se rázem stane dámou.

„Diskuze na Masarykově univerzitě v Brně dnes připomene deset let od zákazu velikonoční pomlázky,“ deklamuje moderátorka.

„Omladit. Sex-appeal plus šedesát,“ objedná si Viktor. Kostýmek moderátorky se změní v šaty bez výstřihu. Do těla se vrátí kolagen a ubere ženě z tváře celé roky.

„Plzeňský pivovar i v letošním roce nejspíše vyrobí více nealkoholického než alkoholického piva.“

„Sex-appeal plus tři sta.“

Šaty se vpředu rozevrou do dekoltu, dole se smrsknou vysoko nad kolena. Moderátorka nyní odříkává zprávy v lehkém předklonu.

„Sazby hypoték jsou na novém minimu,“ téměř vzdychá. „Podle odborníků se brzy ocitnou na úrovni roku 2050.“

„Vypnout,“ řekne Viktor nezaujatě. „Ukaž inbox.“

V doručených zprávách se střídají marketingová sdělení, potvrzení nejrůznějších objednávek a četná doporučení vyhledat psychiatrickou pomoc či alespoň školení. Jen z dnešního rána má dvě. Jedno je povinná výzva k sebepečce pro všechny, kdo spáchají ve virtuální realitě služby Verzum zločin nebo sebevraždu. Druhé pár vteřin stará nabídka semináře o škodlivosti objektivizace a sexualizace. Nic nezůstává bez následku.

Zatímco si Viktor prohlíží zprávy, dostane novou. Informuje ho, že dovážka ani dnes nebude možná, protože schránkomaty jsou zaplněné. Bude muset na nejbližší výdejní místo.

„Jak to?“ zeptá se nahlas. Má na sobě jen trenýrky a tričko, ale nazuje si pantofle a vydá se z bytu. Seběhne po schodech dvě patra do přízemí, kde se nachází pětice úložišť. U dvou velkých boxů svítí na displeji nápis „MIMO PROVOZ“. Tři menší ale fungují a jsou prázdné. Viktor se vrátí nahoru, nařídí počítači zahájit hovor.

„Dovolali jste se na automatickou linku poštovně-zásilkových služeb. Jak vám můžeme pomoci?“ ozve se nepřirozeným frázováním strojový hlas. Bože, co to mají za předpotopní software, pomyslí si Viktor.

„Chci nahlásit nefunkční schránkomaty. Nechodí mi nic a nebaví mě plahočit se pro oběd až na výdejnu...“

„Nahlaste, prosím, svoji adresu.“

„Náměstí Oldřicha Kaisera 11.“

Reproduktor se odmlčí. Potom přijde odpověď:

„Na této adrese neevidujeme závadu na schránkomatech.“

Viktor si prohrábne vlasy a zahledí se z okna.

„Jasně,“ říká zřetelně. „Neevidujete závadu, a proto ji chci nahlásit. Dneska mi měl přijít nákup a oběd, ale asi se to nevejde do malýho schránkomatu, tak to kurýr celý bere do výdejny...“

„Zaznamenali jsme vaši situaci a v dohledné době se jí budeme věnovat. Proběhl tento hovor k vaší plné spokojenosti?“

Na parapetu přistane holub. Jeho velkopanské popocházení provázejí škrábavé zvuky.

„Určitě ne. Konec hovoru.“

O několik hodin později stojí Viktor ve spodním prádle před zrcadlem v předsíni. Kdysi černé vlasy už má téměř úplně šedivé a jako pevnina zátoce ustoupily koutům. Svaly ochably a tvář pomačkaly vrásky. Nedělá si s tím ovšem hlavu. Jistě, míval o něco lepší kondici. Kdyby ale chtěl, ještě se tomu zvládne přiblížit, a za krkem ho nebolí o nic víc než ve třiceti. Bezmocné stáří je dávno věc minulosti. Lidé umírají rychle. Dlouhá onemocnění téměř neexistují, nebo jen s nepatrnými příznaky. Pravidelný koktejl medikamentů a vitamínů umí tělesný i mentální stav zakonzervovat tak, aby se sedmdesátník cítil na padesát. Člověk nevadne, pouze přestává kvést. Podzim života už nenastává. Nejdřív jaro, pořád stejně krátké. A pak dlouhé, dlouhé, dlouhé léto.

Viktor odjakživa léto nesnášel. Tu stagnaci. Pěkné dny jeden jako druhý, sem tam dešť, bouřka. Žádný vývoj jako na jaře nebo na podzim. Akorát větší či menší teplo. Spousta světla. Málo tmy. Vzduch, co stojí a tetelí se zahálkou. Až to najednou skončí...

Pravda je, že dřív Viktorovi víc záleželo na tom, co si o něm myslí okolí. Oblékání věnoval péči. Dnes u zrcadla stojí spíš ze setrvačnosti. Odraz doplňují vizualizace možného outfitu; párkrát přeskočí mezi několika málo variantami oblečení a nakonec jednu vybere. Ze skříně vyjede ramínko s béžovou košilí a police se složenými džínovými kraťasy. Viktor se oblékne. Pak se zamyslí.

„Udělej mi medical,“ nařídí zrcadlu.

„V uplynulých 48 hodinách jste překročil doporučenou denní dávku draslíku,“ oznámí stroj. „Jinak bez výkyvů oproti normě.“

„Včetně váhy?“

„Váha je na 87 % optimální, vzhledem k věku a výšce.“

„Ale váhová norma...“

„Normu na váhu neaplikujeme,“ skočí mu do řeči počítač.

„Kolik bych měl správně vážit?“ opáčí Viktor.

„Spojení ‚správně vážit‘ je rizikový pojem, který může vést k bodyshamingu. V této souvislosti si dovoluji upozornit, že od poslední psychoterapie uběhlo 271 dní.“

„Kolik mám sakra vážit?“ zvýší hlas Viktor.

„Protokol neumožňuje...“

„Zablokovat protokol. Extrahovat údaj.“

„Do 80 kilogramů. O šest kilogramů méně, než je aktuální váha.“

Viktor chápavě pokývá hlavou, načež sáhne po bílých teniskách.

Horký vzduch ho obestoupí, jako by se ponořil do tekutiny. Venku je pusto. Viktor si na to dávno zvykl. Ostatně

Liberec býval oproti Praze mrtvým městem, už když byl dítě. Jen se to časem rozšířilo na všední dny a v podstatě na všechny hodiny. Lidé nejsou pryč – doba prázdnin a dovolených teprve přijde –, ale nemají důvod chodit ven. Home office a domácí výuka je chrání před vrtochy počasí i spoluobčanů.

Viktor si v prázdných ulicích mimoděk vzpomene na starý dokument o první covidové pandemii. Tehdy prý bylo ještě nutné izolaci nařizovat zákonem a vymáhat s pomocí policie. Baví ho představit si, jak se tady asi tenkrát žilo. Ty kulisy jsou pořád podobné. Staré domy, některé hodně přes sto let, možná dvě stě...

Stavělo se, ale ne tolik, aby město zapomnělo, že se dřív jmenovalo německy. Historie pouze ošoupala kočičí hlavy, střechy a omítky. Ulice a náměstí měnily názvy stejně jako nakonec město samotné, jen aby se ukázalo, že to nemá váhu. Že přijít na Konrad Henlein Platz znamená totéž jako přijít na Gottwaldovo náměstí. Nebo by Viktor mohl být jiný, kdyby se někdy ve svém životě přestal jmenovat Viktor?

Jistě, není pochyb, že Viktor, který teď kráčí do kopce k radnici a zadýchává se pod tíhou prožitých dekad, není stejný jako Viktor, který tudy krácel, když ho rodiče poprvé vzali do kina. Není to stejný Viktor, který tudy šel, když odmaturoval, s povolenou kravatou, připravený opít se a slavnostně vylézt na městské divadlo. Není to stejný Viktor, který se sem vracel z vysoké a zjišťoval, že život na nic nečeká. Že stačí rok dva, a jeho město už není jeho o nic víc než bývalá přítelkyně.

Když se přestěhoval zpátky z Bruselu, byl už na neko-nečné nové začátky zvyklý. Věděl, že se toho s každým

takovým víc změnil, než zůstane, a že žádná vzpomínka není úplná, když zbudou jen místa. V Liberci to vždycky cítil víc než v Praze. Jako by hlavní město postavili spíše pro samotu a zdvořilostní nezájem, jako by jeho velikost dovolovala méně se rozhlížet, když manévrujeme životem. Přesto se sem na sever vrátil. Domů. Nebo alespoň nejbliž, jak se tomu pojmu kdy dostal.

Viktor počká, než projede samořízený shuttle, jedno z vsudypřítomných dvoumístných vozítek, načež přejde ulici. Starou zástavbou došel až k moderním kancelářským blokům, kde se k nebi škrábou budovy o desítkách pater. Na úpatí jedné z nich se nachází výdejní buňka, jenže laciné plastové dveře jsou zavřené. Viktor se zahledí na nápis v ukrajinštině, dokud mu v čočkách nenaskočí automatický překlad:

„Přijdu hned.“

„Kurvaprdel,“ uleví si nahlas. Je mu teplo, zpod vlasů mu na krk stéká pot. Čeká minutu. Pět. Deset. Dívá se přes různobarevné bloky stavebnice jménem město nahoru do kopců. Hotel Ještěd na jednom z vrcholů špičkou probodává mraky. Raketa, v níž jsme zapomněli odletět, ani dnes nestartuje.

Po šestnácti minutách Viktor odchází.

Dostane se domů o necelou hodinu později.

V ruce papírovou tašku s hotovkami a six-pack plechovek s pivem.

V inboxu parte spolužáka Davida, oznámení o zvýšení domovních poplatků a slevu na čističku vzduchu „se snadným doručením až do vašeho schránkomatu“.

Ohřeje si plněné uzené knedlíky. Jídlo nedojí, ze six-packu zůstane na konci dne jediná plechovka.

Ve formuláři potvrzení účasti na Davidově pohřbu nejprve zaklikne „ano“. Následně to přehodnotí a zvolí „možná“.